

O způsobu nakládání s výsledky výzkumu, vývoje a inovací

Historie revizí:

Datum	Revize
16. ledna 2024	Aktualizace článku 5 „Odměňování řešitelů při zisku z komerčního využití výsledků“ a přílohy 2: Způsob výpočtu odměny řešitelů.
1. ledna 2023	Nabytí platnosti a účinnosti interní normy.
16. prosince 2022	Vydání interní normy.

Obsah

Článek 1.	Obecná část	2
Oddíl 1.1	Účel vnitřního předpisu	2
Oddíl 1.2	Evidence výsledků výzkumu	2
Článek 2.	Ochrana výsledků výzkumu	2
Oddíl 2.1	Duševní vlastnictví	2
Oddíl 2.2	Transfer znalostí	4
Článek 3.	Správa a využívání duševního vlastnictví	4
Článek 4.	Výzkumná spolupráce s aplikačními partnery	4
Oddíl 4.1	Způsoby výzkumné spolupráce s aplikačními partnery	4
Oddíl 4.2	Postup před zahájením spolupráce s aplikačními partnery	5
Článek 5.	Odměňování řešitelů při zisku z komerčního využití výsledků	5
Článek 6.	Závěrečná ustanovení	5
Článek 7.	Přílohy	6

Článek 1. Obecná část

Oddíl 1.1 Účel vnitřního předpisu

Ústav termomechaniky AV ČR, v. v. i. (dále jen „Ústav“) je výzkumnou organizací, která je ve smyslu ust. § 16 odst. 3) zákona č. 130/2002 Sb. o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje) povinna upravit způsob nakládání s výsledky činnosti ve výzkumu, vývoji a inovacích¹ (dále jen „výsledek“), která není veřejnou zakázkou, svým vnitřním předpisem. Tímto předpisem stanoví Ústav pravidla pro nakládání s výsledky takto:

Oddíl 1.2 Evidence výsledků výzkumu

Řešitelé² jsou povinni evidovat výsledky výzkumu prostřednictvím automatizovaného [systému evidence výsledků \(ASEP\)](#)³. Při evidenci výsledků tímto způsobem jsou řešitelé povinni vyvarovat se znehodnocení duševního vlastnictví předčasným zveřejněním ve smyslu oddílu 2.1 tohoto předpisu.

Výsledky a související podklady, které nebyly evidovány výše uvedeným způsobem, jsou řešitelé povinni evidovat v Registru dokumentů ve vnitřní informační síti Ústavu (intranetu), a to bez zbytečného odkladu po jejich vzniku.

V případě, že jsou v Registru dokumentů evidovány výsledky nebo informace, na které se vztahuje povinnost zachovávat mlčenlivost podle tohoto předpisu, zajistí Ústav, aby přístup k takovým výsledkům a informacím měly pouze osoby vázané mlčenlivostí.

Článek 2. Ochrana výsledků výzkumu

Oddíl 2.1 Duševní vlastnictví⁴

Majitelem duševního vlastnictví vytvořeného řešiteli je Ústav. Ústav usiluje o to, aby bylo identifikováno duševní vlastnictví obsažené ve výsledcích výzkumu a aby byla zajištěna právní ochrana duševního vlastnictví, u kterého existuje potenciál ekonomického nebo jiného zhodnocení. Účelem právní ochrany je zvýšit pravděpodobnost, že budou výsledky výzkumu využity v praxi a dojde k jejich ekonomickému zhodnocení.

---

¹Výsledkem výzkumu, vývoje a inovací jsou:

- a) v základním výzkumu nové vědomosti o základních principech jevů, procesů nebo pozorovatelných skutečností, které jsou publikovány podle zvyklostí v daném vědním oboru,
- b) v aplikovaném výzkumu nové poznatky a dovednosti pro vývoj výrobků, postupů nebo služeb, poznatky a dovednosti uplatněné jako výsledky, které jsou chráněny podle zákonů upravujících ochranu výsledků autorské, vynálezecké nebo obdobné činnosti nebo využívané odbornou veřejností či jinými uživateli, nebo poznatky a dovednosti pro potřeby poskytovatele, využití v jeho činnosti, pokud vznikly při plnění veřejné zakázky,
- c) ve vývoji návrhy nových nebo podstatně zdokonalených výrobků, postupů nebo služeb,
- d) v inovacích nové nebo podstatně zdokonalené výrobky, postupy či služby, zavedené do praxe.

² Řešitel je osoba, která v rámci v pracovní právní poměru či jiného obdobného pracovní právního vztahu k Ústavu vytvořila výsledek výzkumu.

³ <https://asep.lib.cas.cz/ar1-cav/>

⁴ Duševní vlastnictví jsou výsledky duševní a tvůrčí lidské činnosti z oblasti průmyslové, umělecké, literární a vědecké a práva k nim se vztahující, zahrnující i práva na ochranu proti nekalé soutěži.

Výsledky výzkumu mohou obsahovat podklady zejména pro vynálezy, technická řešení, know-how či obchodní tajemství, jejichž předčasná publikace může významně snížit hodnotu takového duševního vlastnictví. Proto by měli řešitelé před zveřejněním výsledků výzkumu dbát o to, aby vybrané údaje týkající se vynálezů, technických řešení, know-how a obchodního tajemství, byly z publikací vyjmuty nebo byla jejich publikace odložena.

Není-li stanoveno jinak, vykonává majetková práva k výsledkům výzkumu, které jsou zaměstnaneckými díly podle autorského zákona, Ústav.

Oddíl 2.02 Oznámení předmětu průmyslových práv

(a) Oznamovací povinnost

Řešitel, který při plnění úkolu vyplývajícího z jeho pracovněprávního vztahu k Ústavu vytvoří vynález nebo jiný výsledek způsobilý k ochraně průmyslových práv⁵, oznámí tuto skutečnost neprodleně Ústavu odevzdáním vyplněného Formuláře, který je přílohou tohoto předpisu. Oznámení se provádí písemně oznamovacímu místu⁶, přičemž se připouští listinná i elektronická podoba. Společně s Formulářem předá řešitel na oznamovací místo podklady potřebné k tomu, aby Ústav mohl posoudit vynález nebo technické řešení a rozhodnout o tom, zda uplatní své právo na patent nebo užitný vzor k předloženému vynálezu nebo technickému řešení.

Pokud je výsledek vytvořen více řešiteli, je postačující, pokud podá oznámení jeden řešitel. Oznamovací povinnost je zachována i tehdy, pokud byl výsledek vytvořen ve spolupráci s řešiteli, kteří se na vytvoření vynálezu nebo technického řešení podíleli v rámci plnění úkolů vyplývajících z pracovněprávního vztahu s jiným zaměstnavatelem, než je Ústav.

(b) Rozhodnutí o uplatnění práv

(i) Kladné rozhodnutí

Pokud Ústav uplatní právo na patent nebo užitný vzor, informuje o této skutečnosti řešitele. Učiní tak písemnou formou (v listinné nebo elektronické podobě) neprodleně po usnesení o rozhodnutí, nejpozději však do 3 měsíců od obdržení Formuláře. V takovém případě právo na patent nebo užitný vzor přechází na Ústav. Právo na původcovství tím není dotčeno.

Řešitel, který při plnění úkolu vyplývajícího z jeho pracovněprávního vztahu vytvořil vynález nebo technické řešení, na který Ústav uplatnil právo, má vůči Ústavu nárok na přiměřenou odměnu, pro jejíž výši je rozhodný technický a hospodářský význam vynálezu nebo technického řešení a přínos dosažený jeho možným dalším užitím nebo jiným uplatněním. Způsob výpočtu odměny řešitelům za vytvoření vynálezu nebo technického řešení je předmětem přílohy č. 2 tohoto předpisu.

(ii) Záporné rozhodnutí

Pokud Ústav neuplatní právo na patent nebo užitný vzor do konce uplynutí lhůty 3 měsíců, přechází toto právo zpět na původce a Ústav je oprávněn je využívat výlučně na základě písemné smlouvy s řešitelem.

⁵ Zejména technické řešení, průmyslový vzor či zlepšovací návrh.

⁶ Oznamovacím místem je komise, která je organizačním řádem Ústavu zřízena jako poradní orgán ředitele pověřený posuzováním návrhů na ochranu průmyslových práv k výzkumným poznatkům (vynálezům, technickým řešením a jiným předmětům průmyslového vlastnictví)

(c) Mlčenlivost

Řešitel a další osoby, které se v procesu rozhodování o uplatnění práva na patent nebo užitný vzor Ústavem seznámí se skutečnostmi, které tvoří předmět přihlášky vynálezu nebo užitého vzoru a jsou uvedeny ve Formuláři, mají do doby zveřejnění přihlášky vynálezu nebo zápisu užitého vzoru daným úřadem průmyslového vlastnictví povinnost zachovávat o těchto skutečnostech mlčenlivost, pokud nedošlo ke zveřejnění předmětných skutečností před zveřejněním přihlášky na základě rozhodnutí nebo souhlasu Ústavu.

Obdobně se postupuje v případě průmyslového vzoru či zlepšovacího návrhu s ohledem na platné právní předpisy.

Oddíl 2.2 Transfer znalostí

Praktickým uživatelem výsledků jsou aplikační partneři⁷. K přenosu výsledku na partnera dochází zpravidla transferem znalostí, tj. například účinnou spoluprací při výzkumu, poskytnutím poradenství, poskytnutím licence k duševnímu vlastnictví či založením společností typu spin-off.

Za transfer znalostí podle tohoto předpisu se nepovažuje smluvní výzkum v souladu s článkem 2.2.1 Rámce společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací 2014/C 198/01.

Článek 3. Správa a využívání duševního vlastnictví

Své duševní vlastnictví spravuje Ústav s péčí řádného hospodáře. Ve spolupráci s řešiteli usiluje Ústav o nalezení aplikačních partnerů pro výsledky výzkumu. K tomuto účelu využívá služeb interních a externích specialistů pro transfer znalostí.

Ústav může u vybraných výsledků rozhodnout o ukončení financování jejich právní ochrany v případech, kdy náklady na právní ochranu převyšují příjmy z očekávaného zhodnocení těchto výsledků. V odůvodněných případech může Ústav převést související duševní vlastnictví na řešitele.

Článek 4. Výzkumná spolupráce s aplikačními partnery

Oddíl 4.1 Způsoby výzkumné spolupráce s aplikačními partnery

Ústav podporuje výzkumnou spolupráci s aplikačními partnery, kterou realizuje v rámci své hlavní činnosti. V rámci spolupráce ve výzkumu Ústav primárně usiluje o *účinnou spolupráci* ve smyslu evropského práva veřejné podpory⁸. Ústav postupuje v souladu s doporučeními a dalšími pokyny AV ČR pro tuto oblast, s ohledem na ověřené postupy a dobrou praxi výzkumných organizací v ČR a v zahraničí.

⁷ Aplikační partner má zájem na využívání výsledků VaVal.

⁸ Účinnou spoluprací se rozumí společný výzkum prováděný za účelem přenosu znalostí či technologií, ve kterém strany sdílejí výsledky tohoto výzkumu a společně nesou jak rizika, tak potenciální výhody plynoucí z jejich budoucího využívání. Za formy spolupráce nejsou považovány smluvní výzkum a poskytování výzkumných služeb. V podrobnostech viz bod 16, písm. h) Sdělení Komise – Rámec pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (publikováno v 2022/C 414/01).

Oddíl 4.2 Postup před zahájením spolupráce s aplikačními partnery

Podmínky spolupráce s aplikačními partnery musí být upraveny smlouvou, například smlouvou o spolupráci, smlouvou o poskytnutí materiálu apod. Oprávnění uzavírat smlouvy s aplikačními partnery má pouze statutární zástupce Ústavu – ředitel nebo osoba s oprávněním jednat v zastoupení ředitele.

Zaměstnanci Ústavu, kteří se účastní spolupráce s aplikačním partnerem, před zahájením spolupráce zajistí přípravu příslušné smlouvy s aplikačním partnerem a její projednání s ředitelem nebo jím pověřeným zástupcem, zpravidla zástupcem pro ekonomiku a provoz. Účelem toho opatření je zajistit, aby spolupráce s aplikačním partnerem nebyla uzavřena za podmínek, které jsou nevýhodné pro Ústav, aby nedošlo k poškození dobrého jména Ústavu, zamezilo se porušení zákonných povinností Ústavu (zejména nedovolené veřejné podpory) a nedošlo k ohrožení či poškození práv k duševnímu vlastnictví Ústavu.

V ojedinělých a odůvodněných případech lze uskutečnit spolupráci s aplikačním partnerem také bez uzavření smlouvy, avšak pouze v omezeném rozsahu z hlediska objemu a doby spolupráce, zejména za účelem navázání oboustranně prospěšné spolupráce a získání vzájemné důvěry. Pro tyto případy je nutné získat písemný⁹ souhlas ředitele Ústavu a písemně seznámit aplikačního partnera s podmínkami spolupráce, které musí odpovídat podmínkám běžným při uzavření smlouvy.

Pokud mají být aplikačnímu partnerovi poskytnuty informace, které jsou předmětem utajení, zejména know-how nebo nezveřejněná technická řešení, lze tak učinit výlučně na základě dohody o mlčenlivosti, prostřednictvím které se zástupci aplikačního partnera zaváží k mlčenlivosti ke skutečnostem podléhajícím utajení, se kterými budou seznámeni. Dohoda o mlčenlivosti musí být uzavřena ještě před poskytnutím takových informací aplikačnímu partnerovi a na její uzavření se vztahuje stejný postup jako na uzavření smlouvy o spolupráci.

Článek 5. Odměňování řešitelů při zisku z komerčního využití výsledků

Autor zaměstnaneckého díla má právo na přiměřenou dodatečnou odměnu v případě, že se mzda nebo jiná odměna vyplacená řešiteli dostane do zjevného nepoměru k zisku z využití výsledku, není-li stanoveno jinak.

Původce nového řešení, na které Ústav uplatnil právo k patentu, užitému vzoru nebo průmyslovému vzoru, má právo na dodatečné vypořádání, jestliže se již vyplacená odměna dostane do zjevného nepoměru s přínosem dosaženým pozdějším využitím nebo jiným uplatněním předmětu průmyslového vlastnictví.

V případě úspěšné komercializace předmětu duševního vlastnictví bude mezi pracovníkem a ústavem uzavřena smlouva o způsobu poskytnutí dodatečné odměny za využití předmětu duševního vlastnictví. Způsob stanovení dodatečné odměny řešitelům je předmětem přílohy 2 tohoto předpisu.

Článek 6. Závěrečná ustanovení

Vztahy neupravené tímto vnitřním předpisem se řídí příslušnými interními předpisy AV ČR¹⁰ a právním řádem České republiky. V případě konfliktu mezi ustanoveními tohoto předpisu a ustanoveními pro Ústav závazných pokynů a směrnic AV ČR mají tyto před vnitřním předpisem přednost.

⁹ Písemný (tedy nikoliv ústní) souhlas lze opatřit v listinné nebo elektronické podobě.

¹⁰ Zejména Pokynem Akademické rady Akademie věd ČR č. 3 ze dne 19. června 2018, o evidenci předmětů chráněných právem duševního vlastnictví a jejich využívání.

Tento vnitřní předpis nabývá platnosti a účinnosti dnem 1. ledna 2023 a nahrazuje interní normu č. 21/2004 (Postup při ochraně a využití intelektuálního vlastnictví ÚT AV ČR) včetně příloh, interní normu č. 26/2006 (Registr výzkumných poznatků pracoviště), interní normu č. 46/2008 (Vnitřní předpis Ústavu termomechaniky AV ČR, v.v.i., vztahující se k autorským dílům a vynálezům zaměstnanců), interní normu č. 59/2011 (O způsobu nakládání s výsledky výzkumu, vývoje a inovací) a příkaz ředitele č. 3/2008 o způsobu výpočtu obchodní ceny produktu vztahující se k autorským dílům a vynálezům zaměstnanců.

Článek 7. Přílohy

Příloha 1: Formulář oznámení výzkumného poznatku a návrhu na jeho ochranu („Formulář“)

Příloha 2: Způsob výpočtu odměny řešitelů

V Praze dne 16. prosince 2022

doc. Ing. Miroslav Chomát, CSc.
ředitel ústavu

Příloha 1**Oznámení nového výzkumného poznatku a návrh na jeho ochranu**

Oznamuji Ústavu termomechaniky AV ČR (dále jen ústav), že v průběhu výzkumných prací vyplývajících z mého pracovněprávního vztahu k ústavu jsem dosáhl(a) nový a závažný poznatek s možným ekonomickým využitím.

Název poznatku:

Anotace poznatku (max. 250 slov):

Procentní podíly řešitele/spoluřešitelů (dále "původce/spolupůvodců"):

Celé jméno	Organizace, s níž má původce nebo spolupůvodce pracovněprávní vztah, v rámci kterého došlo k dosažení podílu na poznatku	Procentní podíl na dosažení poznatku

Druh poznatku (vynález, technické řešení, jiný výsledek způsobilý k ochraně průmyslových práv – uveďte druh):

Předpokládaný odborný a tržní potenciál poznatku:

Poznatek je výstupem projektu veřejné podpory výzkumu, vývoje a inovací: ano / ne (nehodící se škrtněte)

Potenciální zájemci o poznatek:

Uveďte, zda byly zveřejněny jakékoliv podstatné informace týkající se poznatku, které by mohly ohrozit jeho budoucí ekonomické zhodnocení, a jakým způsobem došlo ke zveřejnění (uveďte citaci na publikaci nebo datum a název přednášky/akce apod.):

Navrhovaný způsob ochrany (český patent, mezinárodní patent, užitný vzor, utajení atd.):

Uveďte osoby, které nejsou spolupůvodci, ale byly seznámeny s podstatnými skutečnostmi týkajícími se poznatku:

Poznatek navrhuji k ekonomickému využití jménem a na náklady ústavu. Zavazuji se za sebe i za ostatní původce poznatku uvedené níže, že se po dobu projednání tohoto návrhu zdržím jakéhokoliv zveřejnění podstatných skutečností týkajících se poznatku, a to zejména takových, které by mohly znemožnit jeho budoucí ekonomické zhodnocení.

Datum: Celé jméno a podpis oznamovatele:

Příloha 2

Způsob výpočtu odměny řešitelů

Odměna za vytvoření vynálezu

Řešiteli (dále „původci“) vynálezu, k němuž Ústav uplatní své právo na patent, a který se na vytvoření vynálezu podílel sám, náleží **odměna za vytvoření vynálezu ve výši 10 000 Kč**. V případě vytvoření vynálezu ve spolupráci se spolupůvodci, se výše odměny všech spolupůvodců vypočte **z procentního podílu spolupůvodce** na vytvoření vynálezu, přičemž odměna náleží pouze spolupůvodcům, kteří vynález vytvořili při plnění výzkumných úkolů vyplývajících z jejich pracovněprávního vztahu k ústavu.

Odměna za vytvoření technického řešení

Řešiteli (dále „původci“) technického řešení, k němuž Ústav termomechaniky AV ČR (dále jen ústav) uplatní své právo na užitný vzor, a který se na vytvoření technického řešení podílel sám, náleží **odměna za vytvoření technického řešení ve výši 5 000 Kč**. V případě vytvoření technického řešení ve spolupráci se spolupůvodci, se výše odměny všech spolupůvodců vypočte **z procentního podílu spolupůvodce** na vytvoření technického řešení, přičemž odměna náleží pouze spolupůvodcům, kteří technické řešení vytvořili při plnění výzkumných úkolů vyplývajících z jejich pracovněprávního vztahu k ústavu.

Žádost o vyplacení odměny

Řešitel požádá o odměnu za vytvoření vynálezu nebo technického řešení písemně v listinné podobě u zástupce ředitele pro ekonomiku a provoz.

Způsob stanovení dodatečné odměny

Vznikne-li využitím duševního vlastnictví Ústavu zisk, bude rozdělen tak, že řešitel (případně řešitelé, pokud je jich více) obdrží v souhrnu částku v rozmezí 20 až 60 % zisku, přičemž výše konkrétní částky řešitelům připadající bude v tomto rozmezí a bude určována ředitelem ústavu s ohledem na jejich přínos ke vzniku předmětu odměny a jeho využití. Při stanovení výše procentuálního podílu bude přihlíženo k celkové výši zisku. Za zisk jsou považovány výnosy, které vzniknou rozdílem příjmu z využití předmětu duševního vlastnictví a nákladů evidovaných v účetní evidenci souvisejících se vznikem, ochranou a komercializací předmětu duševního vlastnictví.